

EIFFEL

EIFFEL MŰHELYHÁZ
EIFFEL ART STUDIOS

SZŐNYI ERZSÉBET

A MAKRANCOS KIRÁLYLÁNY

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

opera.hu | facebook.com/Operahaz

A MAKRANCOS KIRÁLYLÁNY

Szőnyi Erzsébet kisoperája egy klasszikus mese feldolgozása. A makrancos királynő egy elkényeztetett fruska, apjától, a királytól mindent megkaphat, de semminek nem örül. Rangjával járó kötelezettségeit gyűlöli, megpróbál kibújni alóluk, ha nem sikerül, másokban keresi a hibát. Mindig elégedetlen, mindig mást akar, de maga sem tudja, mit is. A király mindent megpróbál, hogy jobb kedvre derítse őt, csodadoktort hívat hozzá, varázslatos játékokat rendel a messzi Kínából, de semmi nem vezet eredményre, a Királynő csak makrancoskodik naphosszat.

Míg nem beállít a palotába egy bojtárgyerek. Mindenki bizalmatlanul fogadja, de amikor a fiú felajánlja, hogy egy hétre elviszi magával a lányt az alföldi tanyavilágba, az uralkodó sem lát más megoldást, hiába vonakodik a királykisasszony, elküldi őt vele. A tanyán kiderül, igaz volt a bojtárnak! A kislányt megérinti a friss levegő, a bográcsban főtt ételek addig ismeretlen íze, az állatok, a természet közelsége, egyre inkább átadja magát az új élményeknek, és szinte maga sem veszi észre, hogy egyik pillanatról a másikra megváltozik. Mikor aggódó apja hosszas keresgélés után végre megtalálja, ő maga kéri, hogy egész nyáron át ott maradjon és együtt játszhasson új pajtásaival.

Szőnyi Erzsébet a rá jellemző hatalmas mesterségbeli tudással varázsolja elénk a mese világát, bravúrosan keveri a reneszánsz udvari muzsikáját idéző zenei fordulatokat a magyar népi dallamvilággal. Különlegessége a műnek, hogy a szerző minden szerepet, így a felnőtt figurákét is, gyermekekkel énekelte. A rendező ezt a gondolatot továbbvive választotta meg munkatársait: mind a koreográfus, mind az előadás díszletének oroslánrészt képező háttérvetítés alkotója is a Magyar Állami Operaház Gyermekkarának tagja. A zenekarban is a gyermekkórus egykori tagjai, illetve az aktív kóristák, egyébként operaházi zenekari művész szülei játszanak. Az előadás karmestere a Gyermekkar karrigazgatója, Hajzer Nikolett.

Az alkotók köszönetüket fejezik ki a Kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet Könyvtára munkatársainak és Csányiné Koós Ildikó könyvtárvezetőnek.

Szőnyi Erzsébet

Szőnyi Erzsébet (1924–2019) zenepedagógus, zeneszerző, előadóművész személyisége, tudása a Kodály-koncepció által felépített magyar zenei nevelés hirdetőjeként világszerte elismert. Számára az irodalom egész életében fontos szerepet töltött be. Több mint száz kórusművet írt, melynek jelentős része a magyar költészet gyöngyszemeinek, többek között Vajda János, Kosztolányi Dezső, Tóth Árpád, Vörösmarty Mihály, Ady Endre költeményeinek, valamint Kriza János által gyűjtött népi szövegeknek a feldolgozása.

Az ifjúság számára komponált vokális és kamaradarabok mellett nem egy színpadi mű is született tollából: *A didergő király* bemutatóját *A kis rongyos*, illetve Molière vígjátéka alapján a felnőtteknek készült *A képzelt beteg* követi. A színpadi darabok sorát *Az arany szárnyú méhecske* és *Az igazmondó juhász* gyermekopera folytatja. A kortárs magyar irodalom is inspirálta: Sütő András *Vidám sírító egy bolyongó porszemért* című művéből zenés játékot írt Weöres Sándor versbetéeteivel. Komponált ugyanakkor motettát, zenekari kíséretes oratóriumot és kantátát, sőt madrigáloperát is. *A makrancos királynő* premierjére 1955-ben került sor. A darab népszerűségét nemcsak a hazai, hanem külföldi bemutatók sora is igazolja.

Szőnyi Erzsébet munkásságát kítüntetések sora fémjelzi, ezek közül legfontosabb a Kossuth-díj (2006), továbbá 2014-ben a elnyerte a Nemzet Művésze címet. Pedagógiai és közéleti munkásságának betetőzése, hogy a Kodály-módszer 2016-ban felkerült az UNESCO szellemi kulturális örökségének listájára.¹

A Magyar Állami Operaház Gyermekkara

Carmen, Bohémélet, Tosca, A varázsfuvola, A kis kéményseprő, Ments meg, Uram, Tóték, Carmina Burana, Turandot, Edgar, Angelica nővér, Bajazzók, Hány János, Leánder és Lenszirom, Otello, Pikk dáma, Porgy és Bess, Jancsi és Juliska, Mefistofele – nem rövid azon operák sora, melyben gyerekkar számára is szerepet szánt a zeneszerző, és amelyek előadása során több tucat gyermeknek is helyt kell állnia.

A Magyar Állami Operaház Gyermekkara a közelmúltban ünnepelte fennállásának 50. évét. Hazánk legregebbi, legnagyobb és legtöbbet fellépő gyermekkórusáról van szó, mely százhatvan tagot számlál, és jelenlegi formájában 1970 óta működik. Alapítói Botka Valéria és Csányi László voltak. Az együttes az utóbbi évek átlaga szerint száznál is több opera-előadásban vesz részt, egyre többször működik közre az OPERA fontos és reprezentatív gálaestjein, és nem maradhatnak ki *A diótörőből* sem. Gyermekoperát is játszottak, lemezt is készítettek, néhány esztendeje önálló templomi koncertet is adnak, és egyre többször kéri fel őket más művészeti együttesek és koncertrendező helyszínek. A gyerekek megtapasztalhatják az éneklés fizikai, mentális és szellemi előnyeit, emellett megismerhetik a színház különleges világát, nem ritkán világsztárokkal énekelhetnek együtt. A pozitív élmények hatására később sokan lépnek zenei pályára.

¹ Nagy Márta: *Szőnyi Erzsébet zenepedagógus, zeneszerző, előadóművész* (<https://mmakademia.hu/mobil-munkassag/-/record/MMA2B371>)

SZŐNYI ERZSÉBET

A MAKRANCOS KIRÁLYLÁNY

gyermekopera két felvonásban, egy részben, magyar nyelven

Szövegkönyv **KOVÁCS EDIT**

Rendező **ACZÉL ANDRÁS**

Koreográfus **KOZLOVA POLÍNA**

Zenei munkatársak **BREINICH BEÁTA, FOSKOLOS BETTINA**

Háttérképek **MOLOKOVA AMELIA**

Vizuális tervezők **BERKES BÁLINT, KÓCZÁN HANGA**

A rendező munkatársai **MOHÁCSI NÓRA, PÉTER BENJAMIN**

Karmester **HAJZER NIKOLETT**

Királylány **BAKOS KINGA / GÁBOR LUCA**

Bojtár **TAKÁCS BOTOND / BEDE RICHÁRD**

Király **DÁVIDA MÁRTON / JOBBÁGY DOMINIK**

Udvarmester **SITKEI-MAGYAR CSENGE / KIRSCH-VESEZELI JÁZMIN**

Puli **CSÁNYI PANNA / JOBBÁGY ELMIRA**

Orvos **KOZLOVA POLÍNA / ERCSEY ZSUZSANNA JÚLIA**

Kínai **GÁLBORY KÍRA / TÓTH REBEKA**

Kínai babák **AUGUSZT MARINA, CZEPEK HANNA, JOBBÁGY ELMIRA / CSÁNYI PANNA,
TÓTH SZOFI**

Madárka **KOMZÁK GERDA / SZAKÁCS ALIZ**

Kikiáltó **TANKA DÁNIEL / ORLISHAUSEN VILMOS**

Komédiás **ABEBE-AYELE RAFAEL / OSZTOVITS MÁRTON**

1. strázsza **DEIM ANDRÁS**

2. strázsza **ACZÉL BOGLÁRKA CSENGE**

Közreműködik **A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ GYERMEKKARA ÉS
A SUONO DEI GIOVANI KAMARAZENEKAR**

Előadások: 2022. november 19., 20., 26., Eiffel Műhelyház